

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ЗАПОРІЗЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ

XIV Міжнародної наукової конференції «ІНОЗЕМНА ФІЛОЛОГІЯ У ХХІ СТОЛІТТІ»

25 листопада 2022 року

Запоріжжя – 2022

УДК: 821(063)"201"

I-672

Затверджено до друку рішенням Вченої ради Запорізького національного університету
(протокол № 4 від 29 листопада 2022 року)

ОРГАНІЗАЦІЙНИЙ КОМІТЕТ КОНФЕРЕНЦІЇ:

ФРОЛОВ М. О. – голова оргкомітету, д.істор.н., проф., ректор Запорізького національного університету

ВАСИЛЬЧУК Г. М. – заступник голови, д.істор.н., проф., проректор з наукової роботи Запорізького національного університету

МОРОШКІНА Г. Ф. – заступник голови, к.філол.н., декан факультету іноземної філології, доц. кафедри романської філології і перекладу

ВАШРОВ С. Ю. – к.філол.н., доц., зав. кафедри німецької філології, перекладу і світової літератури

ВАСИЛИНА К. М. – заст. декана з навчальної роботи, к.філол.н., доц. кафедри англійської філології та лінгводидактики

ЄНІКЄЄВА С. М. – д.філол.н., проф., зав. кафедри англійської філології та лінгводидактики

ЗАЛУЖНА М. В. – заст. декана з наукової роботи, к.філол.н., доц. кафедри англійської філології та лінгводидактики

ЗАПОЛЬСЬКИХ С. П. – к.філол.н., доц., зав. кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови

ЗАЦНИЙ Ю. А. – д.філол.н., проф. кафедри теорії та практики перекладу з англійської мови

ІВАНЕНКО С. В. – к.філол.н., доц., зав. кафедри іноземних мов професійного спрямування

КАНІБОЛОЦЬКА О. А. – к. пед. н, доц., зав. кафедри викладання другої іноземної мови

ШАРГАЙ І. Є. – к.філол.н., доц., зав. кафедри романської філології і перекладу

БУРДЕ Ж.-Ф. – професор, ЛеМан Університет (м. ЛеМан, Франція)

КОЛЬДО Х. ГАРАЙ – проф. факультету освіти, філософії та антропології, Університет Країни Басків (м. Більбао, Іспанія)

ОЗКАН Й. – доктор філософії, доц. кафедри викладання англійської мови факультету освіти Університету Чукурова (м. Адана, Туреччина)

До збірника увійшли тези доповідей XIV Міжнародної наукової конференції “Іноземна філологія у XXI столітті” (25 листопада 2022 р., Запорізький національний університет). Адресовано науковим працівникам, викладачам, аспірантам, студентам філологічних спеціальностей. Відповідальність за достовірність даних, коректність цитувань, науковий рівень та мовно-стилістичне оформлення матеріалів несуть автори публікацій.

Тези доповідей XIV Міжнародної наукової конференції “Іноземна філологія у XXI столітті”: Запорізький національний університет. Запоріжжя : ЗНУ, 2022. 158 с.

УДК: 821(063)"201"

I-672

©Запорізький національний університет, 2022

©Автори публікацій, 2022

ЗМІСТ

ADAMBAEVA F. R. The necessity of learning terms of biotechnology sphere	5
АНДРЕЙЧУК Н. І. Метамовний вимір наукового пошуку в науках про мову ...	7
АХМЕДОВА U. K. Difference between project-based learning and traditional learning	11
БЕРЕЖНА М. В. The <i>Matriarch</i> cinematic archetype: narrative analysis	15
БОБРИШЕВА К. О. Функції екфразису у романі Джона Харвуда «The Ghost Writer»	18
ВАСИЛИНА Р. С. Роман «Смерть на Нілі» А. Крісті у інтермедальному перепрочитанні К. Брани (на матеріалі однойменної кінострічки 2022 р.)	21
ВЕРЕМЧУК Е. О. Особливості методики етимологічного профілювання у лінгвокогнітивних дослідженнях	25
ГАЛУЦЬКИХ І. А. Когнітивно-семіотичні аспекти зображення людини в романах-антиутопіях	30
ГАХАРІЯ К. В. Методи дослідження концепту EPIDEMIC в англійськомовних текстах	32
ГЕРГЕЦ К. В. Екометафора в сучасному англійськомовному науковому дискурсі	35
ГНЕЗДІЛОВА Я. В. Сучасні підходи до інтерпретації поняття “метапрагматична функція”	38
ГОЛУБ Ю. І., ШВАЙКО Б. О. Мовні особливості портретних характеристик у романах Т. Драйзера	41
ГОРОДИЛОВСЬКА М. Т. ‘Alien’ в історії американської правової термінології	44
ДЕЙКУН О. П. Мультиmodalьні тексти Бі-Бі-Сі і їхній переклад українською мовою	48
ДЕМ’ЯНЧУК Ю. І. Комбінація концептуальної метафори та концептуального блендингу: аналіз когнітивних процесів	52
JUMATOV R. Ya. Paradigmatics of locative syntaxemes represented by toponyms in the function of adverbial modifier of place in the Uzbek language	54
ЗАЛУЖНА М. В. Об’єктивація невизначеності засобами англійської фразеології	60
ЗУЄВА О. С. Деконструкція вікторіанського архетипу дитини у романі Джона Хардінга “Florence and Giles”	64
КАЧАК Х. І. Досвід втечі у літературному репортажі	67
КАЧУРИНА М. П. У пошуках відповіді: місце творчості у журналістській діяльності	71
KOZLOVA T. Sustainable education: iconic manifestations of humanistic and ecological values in pedagogical discourse	73
КОНЄВА С. В. Засоби вираження комунікативної категорії евіденційності в англійській та українській мовах	75
КОСТРИКІН А. А., РИБАЛКА К. О. Відеоігри як нова субкультура ХХІ століття	78

LOZOVSKA K. Character's gender impact on their speech	81
MAMEDOVA A.I. Konzept MUTTERSCHAFT in der modernen deutschen Prosa ...	84
MARILLIER T. M. Une étude qualitative de langues	87
MASHARIPOVA N. O., ALLAYAROVA X. A. Asynchronous and synchronous methods of teaching	90
MASHARIPOVA V., GUBAYDULLIN A. Speech translation analyses of the president of the Republic of Uzbekistan, Shavkat Mirziyoyev	92
МІШУКОВА О. М., ТЄЛКОВА О. В. Дискурсивні характеристики іспаномовного ресторанного меню	95
POLYEZHAYEV YU. Australian idioms in mass media communication	99
ПОТАПЕНКО С. І. Дискурс опору президента України Зеленського: «Я маю потребу»	101
ПРИХОДЧЕНКО О. О. Засоби вираження емоційності в романах-трилерах	105
ПРИХОДЬКО Г. І. Етносоціокультурний компонент фразеологічних одиниць	109
ПУЗАНОВ В. М. Проблеми перекладу реклами	113
РАКHIМОВА Kh. K., MATRASULOVA M. M. Approaches using multimedia platforms for teaching English literature online	115
RUZMETOVA O. A. Syntactic-derivational properties of mathematical terms	117
СЕМАШКО Т. Ф. Перцептивні стереотипи у системі сучасного комунікативного простору: лінгвокультурний вимір	119
СЄДАКОВА М. В. Дискурсотворчі концепти у танцювально-спортивній сфері комунікації	123
СОКОЛОВА О. В. Стилiстичне аранжування теми «Нiмеччина-Європа» у політичних промовах Конрада Аденауера	126
ТАРАСЕНКО К. В. Владно-правовий дискурс в романістиці Генрі Робертса («Виклик фортуні» (1590), «Феандер»(1595))	130
ТКАЧ О. В. Стереотипи у контексті відзеркалення ціннісних орієнтирів суспільства	132
КНАМРАґЕVA D., RAJAPOVA R. M. Teaching writing to upper-classes with the help of Mentimeter	135
XUDAYBERGANOVA D. Effective integration of learning management system into tertiary education	137
ШАМА І. М. Символіка художнього заголовка в ракурсі титрології та перекладу	142
ШЕВЧЕНКО О. І. Teleological sublimation of the meaning of a word in the English language political discourse	146
ШИМЯНОВА М. В. Формування лексики з просторовим компонентом у південноафриканському варіанті англійської мови	151
ШИРОКОВА І. І. Гіпербола як художньо-мовленнєвий засіб актуалізації індивідуально-авторської картини світу В. Блейка	154

**КОМБІНАЦІЯ КОНЦЕПТУАЛЬНОЇ МЕТАФОРИ ТА
КОНЦЕПТУАЛЬНОГО БЛЕНДИНГУ: АНАЛІЗ КОГНІТИВНИХ
ПРОЦЕСІВ**

Теорія концептуальної метафори (ТКМ) Лаккофа і Джонсона (1980) стала предметом вивчення зарубіжних і вітчизняних науковців (J. Grady, G. Fauconnier, S. Kitazume, M. Gyoro, A. Krikman, А. П. Мартинюк, О. П. Воробйова, Р. Ємець). Орім того, методологічний потенціал й різні аспекти застосування ТКМ з метою пояснити феномен мови висвітлювали (М. Johnson, Н. Д. Арутюнова, R. Langacker, Е. С. Кубрякова). За Slobod та Fuks, міжнародна організація НАТО є цільовим доменом, який ми намагаємося зрозуміти, використовуючи концептуальні метафори [Slobod, Fuks 2012: 144].

Універсальність механізмів метафори пояснює міждисциплінарність пошуків у військовій галузі, які у свою чергу, поповнюють теоретичне та практичне підґрунтя знання про військову метафору [Farley 2010: 4]. Слід зазначити, що ТКМ ґрунтується на метафоричності концептуалізації, що лежить в основі мислення і відбивається в мові і мовленні. Тож військові метафоричні утворення розглядаються як сталі і повторювані. Конструювальну роль військових метафор акцентовано в статті американського дослідника Стефана Флюсберга «War metaphors in public discourse» (2018) – класичній праці, яка обґрунтовує потребу використання ТКМ в пізнанні військової організації загалом і в публічному дискурсі зокрема. На думку ученого, адаптування військового тексту до ТКМ вимагає: 1) пошуку цільового і вихідного домена; 2) розгляду певної форми концептуалізації; 3) співвіднесення через метафору; 4) спостереження за концептуалізацією простору [Flusberg. 2018: 13].

У концепції Тюранго і Стернберга (1982) зазначалося, що складові в метафорах повинні мати велику відстань між доменами та коротку відстань у межах домену [Tourangeau, Sternberg 1982: 203-244]. Спроби науковців уніфікувати й описати формування Тюранго і Стернберга (1982), що стосується конкретної відстані між і всередині домену засвідчили актуальність цього поняття для різновекторних студій і підтвердили відсутність комплексних досліджень військової метафори НАТО. На цьому теоретичному підґрунті виникає теорія концептуального блендингу (надалі ТКБ), як продовження і розширення – теорії концептуальної метафори. В основі теорії лежить ментальний простір, як елемент когнітивної організації. ТКМ і ТКБ базуються на припущенні, що за метафорою як за фактом мови і мовлення стоїть метафора як когнітивний механізм, «призначений для оброблення інформації про абстрактні об'єкти, що перцептивно не сприймаються» [Жаботинська 2011: 3]. Принципово новим і важливим складником ТКБ порівняно з ТКМ є так зване “он-лайн утворення” нових смислів. Таке визначення можна порівняти зі статистичною і динамічною моделями концептотворення.

Порівнюючи мілітарну метафору з терміносполукою НАТО, виходимо з того, що метафоричні моделі відображають спільні концептуальні зв'язки з терміносполукою в межах теорії військового мистецтва, метафорична модель як і багатокомпонентні терміносполуки мають досить складну, багаторівневу будову. Втім, зауважимо й те, що військова лексика – одне з основних джерел метафоричної експансії.

Література

- Slobod, Douglas, Abraham Fuks (2012). “Military metaphors and friendly fire.” [In:] CMAJ: Canadian Medical Association Journal. Vol. 184 (1); 144.
- Farley, Janet (2010). *Military-to-civilian career transition guide: the essential job search handbook for service members*. Indianapolis, IN: JIST Works.
- Flusberg, Stephen, Teenie Matlock, Paul Tibodeau (2018). “War metaphors in public discourse.” [In:] *Metaphor and Symbol*. Vol. 33 (1); 1–18.
- Tourangeau, Roger, Robert Sternberg (1982). “Understanding and appreciating metaphors.” [In:] *Cognition*. Vol. 11 (3); 203–244.

Жаботинська, С. А. (2011). Концептуальна метафора: процедура аналізу для множинних даних [Conceptual metaphor: analysis procedure for multiple data]. *Aktualni problemy mentalingvistyky : Proceedings of VII International conference*. Cherkasy, 3–6

JUMATOV R. Ya.

(Samarkand State Institute of Foreign Languages, Uzbekistan)

**PARADIGMATICS OF LOCATIVE SYNTAXEMES REPRESENTED BY
TOPONYMS IN THE FUNCTION OF ADVERBIAL MODIFIER OF PLACE
IN THE UZBEK LANGUAGE**

Toponyms in any language refer to the location of an object somewhere. A number of linguists call it “locative” [8], a second group of linguists call it as “oriented” [10], another group called “situational” [11], and the rest classifies as simple names indicating the location of the object [9].

Toponyms are studied in several groups according to the expression of space. Based on the functional-semantic field of toponyms, L.N. Fedoseeva distinguished the thematic groups as “eventual, landscape, dynamic, parametric” based on functional-thematic field of toponyms [13, 49-53] and revealed their lexical-semantic features. However, the scientist did not pay attention to the syntactic-semantic aspects of toponyms.

In analyzing the structure of the sentence, analyzing by separating into syntaxemes, identifying the differential syntactic-semantic signs of the identified components, their variants and the possibilities of combining them with other syntaxemes based on syntactic relations reveals the internal (deep) structure of the sentence. The comparative analysis of the syntaxemes in the case of adverbial modifier of place in the English and Uzbek languages shows the unique aspects of the toponyms.

N.J. Sulaymanova compared the locative syntaxemes in the Uzbek language with the English language and put their expression into the following models: “S +